

Mari Holopainen vihr

Kirjallinen kysymys yrittäjyys- ja työperusteisten lupien joustavoittamisesta

Eduskunnan puhemiehelle

Osaajapula on haasteena erityisesti nopeasti kasvavien toimialojen pärjäämiselle. Erityisasiantuntijoiden joustavien maahanmuuttamisen ja työskentelyn mahdollisuuksien avaaminen EU-maiden ulkopuolelta tuleville henkilöille on keskeistä.

Yhteiskunnan toimintojen, infrastruktuurin ja palveluiden turvaamisen mahdollisuuksiin vaikuttavat muun muassa väestön ikääntyminen ja työllisyyshaasteet. Koulutusaste ja tuottavuus eivät Suomessa ole kehittyneet tavoitellusti. Kunnianhimoinen koulutusasteen nosto ja talouden rakenteiden uudistaminen ovat keskeisiä toimia, jotta kattavat julkiset palvelut voidaan taata ja valtion tulopohja turvata nykyistä paremmin tulevaisuudessa. Suomessa on myös useita alueita, joissa muuttotappio on heikentänyt asumisen ja työskentelyn edellytyksiä. Riittävän työperäisen maahanmuuton mahdollistaminen vaikuttaisi todennäköisesti myönteisesti myös nykyisten muuttotappioalueiden kehittämiseen.

Suomeen on muodostunut viime vuosina lupaava kansainvälisten startup-yritysten alusta, johon esimerkiksi kasvuyrittäjyys- ja sijoittajatapahtumaverkosto Slush on osaltaan myötävaikuttanut. Työ- ja elinkeinopolitiikan osalta on edelleen mahdollisuuksia tunnistaa ja huomioida paremmin, että kymmenet erittäin lupaavat nykyiset ja tulevat kasvuyritykset muodostavat keskeisesti tulevan pärjäämisen edellytyksiä. Kasvuyritysten toimintaedellytysten mahdollistaminen on taloudellisesta ja yhteiskunnallisesta näkökulmasta kriittistä, koska startup-yritykset toimivat merkittävänä työllistäjinä ja kasvun edistäjinä. Osa yrityksistä osallistuu globaalien ongelmien, kuten ilmastokriisin, ratkaisemiseen. Suomalainen startup-ekosysteemi toimii kansainvälisestäikin ver taillen erittäin vetovoimaisena sijoituskohteena, ja sen jatkuvuuden turvaaminen on keskeistä.

Osaajien rekrytointi ja maahanmuuton tärkeys on laajasti tunnistettu. Työlupien tulisi huomioida paremmin myös opiskelijoiden, yrittäjien, erityisosaaajien, teknologiaosaaajien ja epätyypillisissä työtilanteissa olevien, kuten esimerkiksi sijoitustoimintaa harjoittavien, mahdollisuudet hakea lupaa asua ja työskennellä Suomessa. Kasvuyritysten elinkaaren eri vaiheet ja erilaiset roolit olla niissä osallisena olisi huomioitava. Alkuvaiheessa voimakkaaseen kasvuun pyrkivillä yrityksillä ei useinkaan ole merkittävää liikevaihtoa eikä palkkatuloja, vaikka toiminta olisi kasvavaa ja houkuttelisi pääomasijoittajia. Erityisasiantuntijoiden oleskeluluvan joustavoittaminen olisi tärkeää, jotta erilaiset yritykset ja työtilanteet tulisivat huomioiduksi.

Kirjallinen kysymys KK 971/2020 vp

Keskeistä Suomen houkuttelevuudessa on myös se, miten helposti tulijan perhe saa luvan tulla sekä jäädä maahan ja pystyy sopeutumaan uuteen ympäristöön. Saapumisen mahdollisuuksiin vaikuttaa tällä hetkellä paikoittain englanninkielisen koulutuksen ja varhaiskasvatuksen huono saatavuus. Myös muiden kieliryhmien huomioiminen on tärkeää. Koulutusmahdollisuudet eri kielillä ovat tärkeitä erityisesti, mikäli tulijat eivät ole jäämässä maahan pitkäaikaisesti.

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitän asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Mihin toimiin hallitus ryhtyy, jotta osaajapulaa pystytään ratkomaan mahdollisimman joustavasti,

millaisiin toimiin hallitus ryhtyy erityisesti työperusteisten ja yrittäjyyteen liittyvien lupaprosessien helpottamiseksi, ja

miten hallitus aikoo edistää hakujen digitalisoimista ja nopeuttamista, erilaisten työ- ja elämäntilanteiden huomioimista, erityisasiantuntijoiden ja kasvuyritysten erityispiirteiden parempaa tunnistamista ja perheiden joustavampaa maahantuloa, jotta talouden ja työllisyyden kannalta keskeiset toimintaedellytykset turvataan?

Helsingissä 23.12.2020

Mari Holopainen vihr